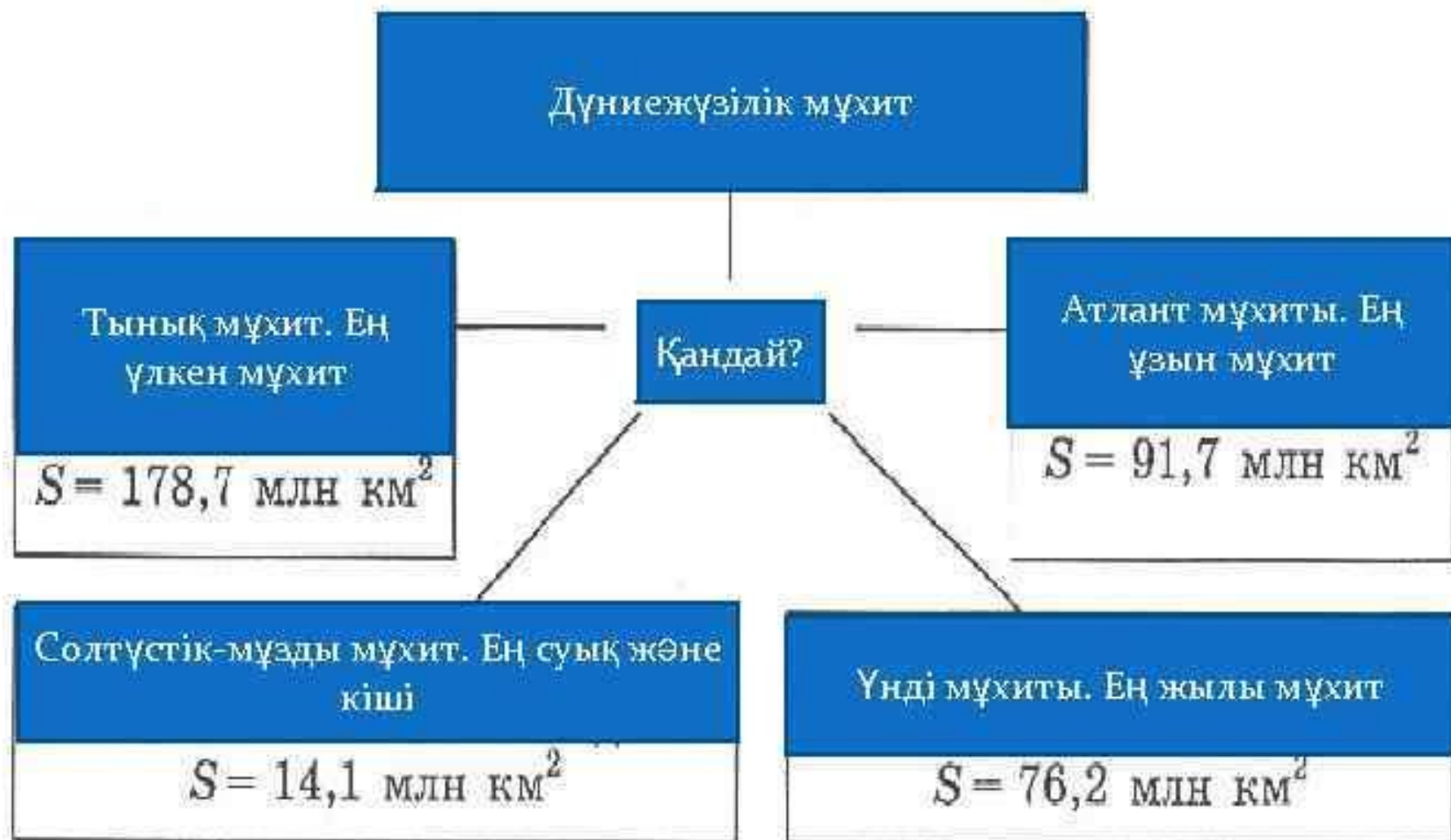

**Әлемдік
мұхиттардың
ластануы**

1. Дүниежүзілік мұхит ластануының мәселелері

Ашық су көздерінің ластану, қоқыстану, және сарқылу процесі тоқталмай отыр, мұның негізгі себебі – су қоймаларына тазартудан өтпеген әлде нашар тазартылған шайынды сулардың төгілуі. Жыл сайын су нысандарына шамамен 2,5 млн тонна шайынды төгіледі.

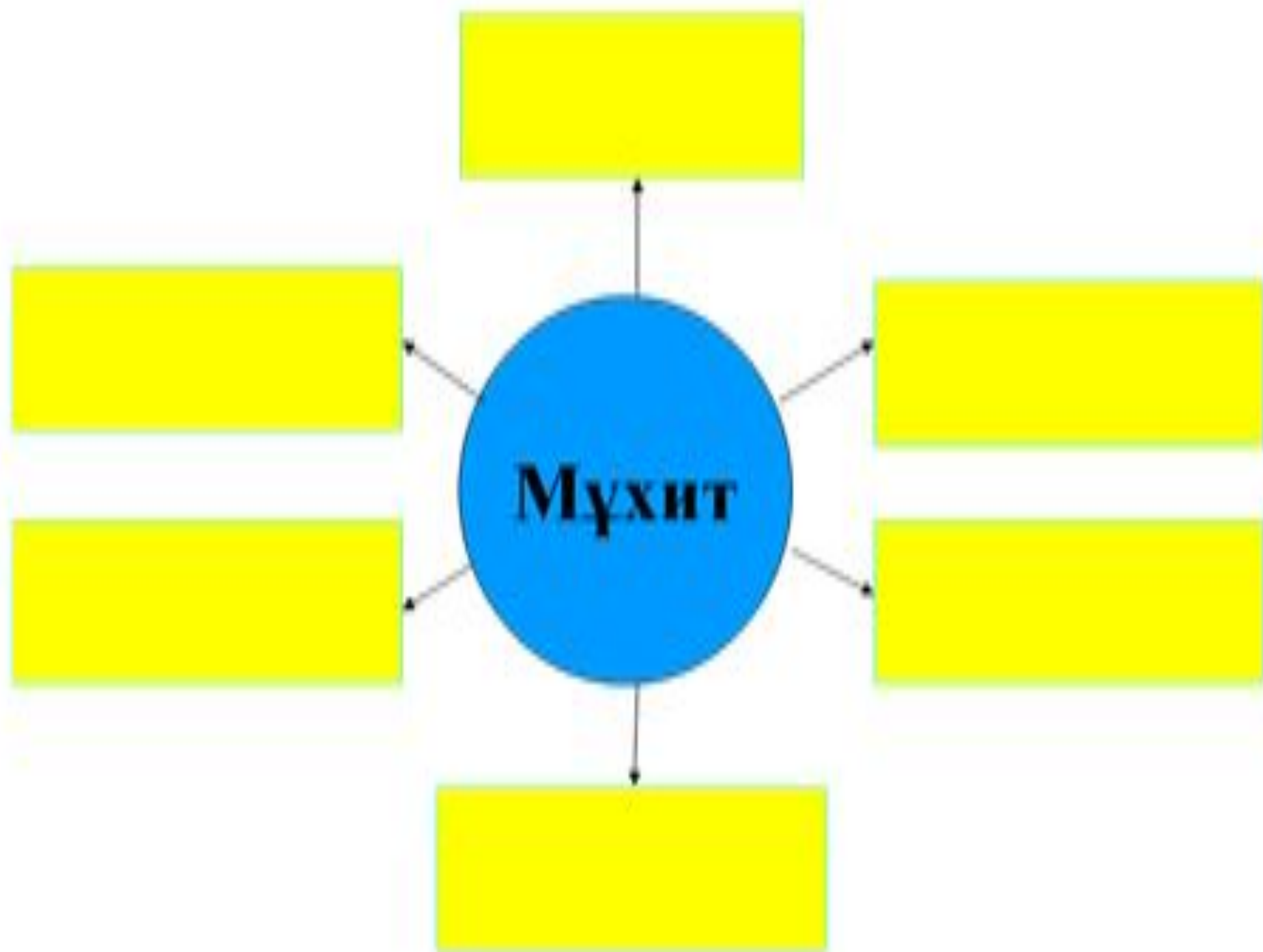
Дүниежүзілік мұхит суларын ластаушы заттарды эколог-ғалымдар мынадай 4 топқа жіктейді:

- материктік қайраңдардан мұнай өндіру мен оны тасымалдау кезінде мұхит суына қосылатын мұнай өнімдері;
- өнеркәсіп орталықтары қолданған және ірі қалалардың коммуналдық қажеті үшін пайдаланылып, өз дәрежесінде толық тазартылудан өтпеген су;
- ауыл шаруашылығында пайдаланылып, әр түрлі химиялық (тыңайтқыштар, пестицидтер мен гербицидтер және т.б.) қалдықтармен ластанған су;
- радиоактивтік қалдықтардың көмілуі және мұхит кемелері пайдаланған лас судың толық тазартылмауы.

- **Оқылым тапсырмасы.**
- «Әлемдік мұхиттың экологиялық проблемалары» тақырыбындағы мәтін беріледі.
- <http://ikaz.info/lemdik-m-hitty-ekologiyaly-problemalary/>
- Мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты табу.
- Оқылым мәтіні мен бейнематериалды салыстырып жазады
- Оқылымнан кейінгі тапсырма.
- «Мұхит тіршілігін сақтайық» тақырыбында үндеу хат жазу. (15 сөйлем)

- «Әлемдік мұхиттың экологиялық проблемалары» тақырыбына байланысты тірек схемасын толтырыңыздар.

“Экология деген ұғымды қалай түсінесіңдер?” деген сұрақ қойып, мұғалім ассоциациялық аймақ құрады.

Тақтаға “экология” сөзі жазылады да, оның айналасына оқушылардың ассоциациялары жазылады.

Дүниежүзілік мұхит 4 бөліктен тұрады

№	Мұхиттың аты	Ауданы	Қандай жарты шарда орналасқан	Мұхиттың ең терең жері	Қандай құрлықтардың жағалауын шайып жатыр	Мұхиттың ерекшеліктері
1	Тынық мұхиты	180 млн км	Батыс жарты шар	11022м Мариан шұңғымасы	Еуразия, Аустралия, Солтүстік және Оңтүстік Америка	Ауданы жағынан ең үлкені
2	Атлант мұхиты	92 млн км	Батыс ,шығыс жарты шар	8742м Пуэрто – Рико шұңғымасы	Еуразия, Африка , Солтүстік және Оңтүстік Америка	Балыққа ең бай мұхит
3	Үнді мұхиты	75 млн км	Шығыс Жарты шар	7209м Зонд аралдары	Еуразия, Африка, Аустралия, Антарктида	Ең жылы және тұзы жоғары мұхит
4	Солтүстік мұзды мұхиты	14 млн км	Солтүстік жарты шар	5527м Гренландия теңізі	Еуразия мен Солтүстік Америка	Ауданы жағынан ең кішісі және ең суық мұхит

- Суреттерді падалана отырып, 5-6 сөйлем құрастырып жазыңыздар және тақырыпқа байланысты тірек схемасын толтырыңыздар.